

40. szám, 2004. február**10 ÉVES A BOLYGATÓ**

1994. februárjában egy vékonyka füzet jelent meg bolyais diákköltők verseivel. Alkalmi kiadványnak indult, 2004. februárjában a 40. számot olvashatják diákjaink, tanáraink, a szülők, ismerősök. A kezdeti 200-es példányszám a második évfolyamtól kezdve 500-ra nőtt. Ma ez sokszor kevésnek is bizonyul – szerzőink és szerkesztőink örömére.

40 szám, hét melléklet. 1860 oldal. Átlag ötszáz példány.

Az elmúlt 10 évben 120 szerzőtől 586 verset közöltünk. 345 prózai írást (novellát, glosszát, esszét, tanulmányt), 87 interjút és 318 grafikát közöltünk.

A Bolygató a művészeti tehetséggondozás egyik fórumának tartjuk. Szárnypróbálgató, magukból témát, érzést kiírni akaró, megnyilatkozni szándékozó tanulóknak és tanároknak adott lehetőséget a Bolygató.

Számon tartják a lapot. Keresik. Ez jó. Külön öröm, hogy a négyéves „forgó” sem szünteti meg az alkotni vágyók körét, mindig akad új és új tehetség, jó verselő, szerkesztő, kritikus, glosszáíró.

A Bolygató gondozásában jelent meg Magó István Kincset kersek c. vers- és novellás kötete, Dobos Sándor osztály-szociográfiája, Braunitzer Gábor glosszagyűjteménye, Domokos Magdolna – Tóth Katalin – Német Erzsébet – Vasvári Sarolta versei, Farkas Csaba Egészen egyszerűen: Bolyai c. kötete.

A Bolygató publikálta először Pintér Lajos József Attila-díjas költő Vulkánfíber c. novelláját (1995/5) és a mostani számban A. Varga Imréhez írt versét.

Megértük azt is, hogy 2003. decemberében a 12/C osztály szalagavató filmjében ha fricskázva is, de tízperces reklámot kapott lapunk. 1995. szeptemberében a Kecskeméti Televízió Hírös Hírek c. műsora foglalkozott a Bolygatóval. A Magyartanítás 1995. szeptemberi számában pedig bemutató, értékelő és Vasvári Sarolta verseit közlő írások jelentek meg.

Diákíróink közül Magó István a vasvári diákköltő találkozón különdíjat kapott; Vasvári Sarolta és Csupor Antal pedig a Forrás tehetségkutató versíró pályázatán kapott elismerést. 2002-ben a Tavaszzi zsengek antológiában Tengeri Dalma, Bóti József, Ranga Judit, Izsák Győző, Lombos Péter, Kulcsár Katalin, Ács Arnold Bence, Beszédes Anna, Biblák Bernadett, Brada Hedvig, Medgyesi Erika, Móczár Zsuzsa írásai jelentek meg.

Azt se feledjük, hogy 1997-ben a Tíz év könyve, és a 2002-es Könyv a kecskeméti Bolyai János Gimnázium öt évéről (1997-2002) c. kiadványok gerincét a Bolygatóban megjelent írások adták. 2001-ben az Ifjúsági otthonban a Tavasz Fesztivál programsorozatban mutatkozott be a Bolygató szerzőgárdája élő matinén.

Minden emelkedettség nélkül – köszönjük az eddigi érdeklődést a lap iránt. Míg van témánk és erőnk – a lap él. Olvassuk közösen a sokszor rólunk és értünk szóló írásokat!

Dr. Kovács István

Volt szerkesztőinket, diákíróinkat levélben kerestük meg a tízéves évforduló alkalmából. Válaszaikból idézünk.

VÖRÖS KRISZTINA

1995-ben érettségizett a „D” osztályban. Osztályfőnöke Harkai Hajnalka volt. Több írása, pályamunkája, pl. Bolyai alakja az irodalomban címmel, vagy Nagy Lászlóról írt értekezése kapott helyet a Bolygatóban. Példaadó tanulóként adunk helyt „életösszegző” dolgozatának.

NEM TEHETJÜK FEL ÉLETÜNK EGYE LAPRA!

Hol is kezdjem? Az óvodában? Azt ugyan még nem én terveztem, de már befolyásolta „szakmai pályafutásomat”. A Napsugár utcai óvodában kezdtem el megismerni oktatási rendszerünket. Két kedvenc óvónőm, Ági és Erzszi néni verseket és dalokat tanítottak nekünk, ami meghatározta az általános iskola kiválasztását. Ritmusérzékkel megáldva felvételiztem a Kodály ÉZI-be. Tökéletes választás volt. Az ott töltött nyolc év nagyon értékes volt számomra: énekelünk, zongorázni tanultam, versenyszerűen teniszeztem és el kezdtem németül tanulni. Persze a nyelvtanulás magánúton történt, hiszen még az orosz nyelvet próbálták belénk sulykolni. A rendszerváltás hatására 8. osztályban lehetőségünk nyílt másik nyelvet is tanulni az iskolában. A német mellett döntöttem. Az utolsó évben kellett dönteni, hova, milyen irányban is menjek tovább. Számomra már akkor világos volt, hogy az idegen nyelvek ösvényén fogok haladni. Ezért felvételiztem a Katonába és a Bolyaiba, a német nyelvi osztályokba, és az ÉZI-be. Mindhárom helyre felvettek. Döntenem kellett.

A Bolyai János Gimnáziumra esett a választásom, mert a nyelvtanítás ott volt a legjobb hírű, a Katonát kicsit versenystállónak tartották, az ÉZI-ben pedig ugyanazokkal a társakkal maradtam volna, akikkel nyolc évig együtt voltam összezárva. A Bolyaiban latin nyelvet választottam a német mellé, mert úgy gondoltam, hogy segítségével a jogi és az orvosi pálya nyitva áll majd, valamint könnyebben elsajátítható az angol, a francia és az olasz nyelv. Másodikban már körvonalazódott bennem, hogy szakfordítással szeretnék foglalkozni a jövőben, egészen pontosan gazdasági és jogi fordítással. Mivel az irodalom állt hozzám közel, a műfordítás is vonzott, de gyakorlatiasan gondolkodva, nagyobb a kereslet a gazdasági nyelvismeretre. A Külkereskedelmi Főiskola indított akkoriban egyedül szakfordító szakirányt, tehát adott volt a feladat: két nyelvvizsgálóval, 60 ponttal és kitűnő érettségivel nyitva állta az intézmény kapuja. Magántanárnál kezdtem angolt tanulni. Negyedikben németből felsőfokú, angolból középfokú „C” nyelvvizsgát tettem. Nemcsak a főiskolára jutottam be ezekkel az eredményekkel. De ballagáskor a Bolyai-díjat is megkaptam. A Külkeren eleinte úgy éreztem, hogy a szakközépiskolákból jött hallgatók előnyösebb helyzetben vannak, de ez a nézetem hamarosan tévesnek bizonyult, ugyanis a gimnazisták sokkal szélesebb általános műveltséggel rendelkeznek, nagyobb a rálátásuk a világra, és jobban képesek elsajátítani a szaktantárgyaikat. Annak ellenére, hogy a főiskolákon gyakorlatiasabb az oktatás és a későbbi munka során jobban hasznosítható a megszerzett tudás, akadt néhány elméleti tárgy, amelyet akkor fölöslegesnek tartottunk. Utólag visszagondolva, ezek is fontosak voltak, hisz gyarapították az általános műveltségünket, és felkeltették érdeklődésünket eddig ismeretlen tudományágak iránt is. A főiskola vége felé egyre világosabbá vált, hogy bár egy értékes diplomával és szakmai nyelvvizsgálókkal a kezünkben elkezdhetünk dolgozni, az egyetemi végzettséget a cégek mégis jobban becsülik. 21 évesen abba hagyjam a tanulást? Elképzelhetetlen volt. Ezért jelentkeztem a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának másoddiplomás kiegészítő képzésére, a management-consulting szakirányra. A diploma megszerzése után megpályáztam egy menedzser asszisztensi állást a Heinz Kecskeméti Konzervgyár RT-ben. A társaság jó volt, fordításokat kellett készítenem, valamint egyéb adminisztrációs feladatokat végezni. Itt megismerhettem, milyen is dolgozni, de nem innen terveztem elérni a nyugdíjkorhatárt. Céлом mindig is az volt, hogy bankban dolgozzam. Szinte még nyolc hónapja sem segitettem

a skót vezérigazgató munkáját, amikor eljött a várva várt pillanat, az Inter-Európa Bank felvett műveleti előadónak.

Visszatérve az egyetemre: az oktatás kéthetente pénteken és szombaton folyt, aminek persze nemigen örültek a munkáltatók. Nyaralás helyett konzultációkra és vizsgákra ment el a szabadságom, de megérte. A két év hamar elrepült, megírtam a szakdolgozatomat az elektronikus kereskedelem rejtelseiről és ismét új munkahelyen találtam magam. A CIB Bankba jelentkeztem. A vállalati és lakossági számlavezetés terén további tapasztalatokat szereztem, de fehér folt maradt a vállalati hitelezés. Másfél éves gyakorlatot szereztem itt is, egyelőre a kisvállalati hitelezés területén. Azt hiszem, a nagyvállalati hitelezés után már megérhet az idő arra, hogy vezetői pozíció felé kacsingassak. A munka mellett szakfordítást vállallok angol és német nyelven, valamint üzleti német nyelvet tanítok. Nőként arra is gondolnom, hogy családom lesz, gyeseen leszek a gyerekeimmel. Fordítani és tanítani azonban otthon is lehet, és ah esetleg nem találnék munkát, akkor sem kell elkeserednem.

Összefoglalásként annyit mondhatok, hogy nagyon fura az iskolapadból kilépni és dolgozni, a védett fészkekből a viharos munkaerőpiacra kerülni. Iskolás korunkban arra vágytunk, bárcsak felnőttek lennénk és dolgozhatnánk, hiszen mennyivel könnyebb a felnőtteknek. Én sem hittem, hogy addig a legjobb, amíg tanulhatok, amíg nem magamról kell gondoskodnom, de minden életszakasznak megvan a maga szépsége. Mindig céltudatosan kell lépni és gondolkodni, és az iskolában minél több tudást szerezni, minél szélesebb körű ismeretekre szert tenni, hiszen nem tehetjük fel egy lapra az életünket!

NYÚL KRISZTINA

2003-ban érettségizett a „C” osztályban. Osztályfőnöke Dominek Zsolt. Szerkesztőségi tagunk volt. Több írása, glosszája, novellája jelent meg a Bolygatóban. 2002-ben elnyerte a Magó István-díjat.

„Tisztelt Tanár Úr!”

Örömmel bontogattam a borítékot. Jóleső érzés volt levelet kapni a Bolyaiból. Afféle nosztalgiaszerű visszaemlékezés tört rám az iskolai évekkkel, konkrétan a Bolygatóval kapcsolatban.

Ez az újság afféle hírvivő diákok és tanárok között, emellett helyt ad a szárnypróbálgatásoknak, a magukat megmutatni vágyó fiatalok írásainak, akik közé én is tartoztam. Bevallom, „kirepülve” a Bolyai biztonságos fészkekből, néha nagyon hiányzik.

Amióta átvettem az érettségi bizonyítvány, nos, azóta rengeteg dolgo történt velem. Sikeresen birkóztam a megmérettetésekkel, felvettek pszichológia szakra. „Teljesült az álom.” Azóta túl vagyok egy sikeresen és eredményes féléven. Jó azt tanulni, amit igazán szerettem volna. Azt gondoltam, most végre minden a rendes kerékvágásba került, de tévedtem. A keresés nem szűnt meg, csak most kezdődik igazán! A feladat, hogy az ember megtalálja a helyét a mára közhelynek tűnő nagybetűs életben. Néha nagyon tud hiányozni a Bolyai meghitt védettsége, ahol az ember gimnáziumi éveinek végéhez közeledve kezdte kapizsgálni, kicsoda is valójában. Az új környezetben ugyanez nem éppen könnyű feladat.

Örülök a Bolygató-évfordulónak. Főként azért, mert egy kicsit jómagam is kivethetem részem az alkotásból. Ha a az ember szólni akart az iskola tagjaihoz, netán érzéseit, gondolatait akarta megosztani másokkal, esetleg csak kiírni magából, megfelelőbb helyet nem is találhatott volna rá. A gondolatok írásos formában történő másokkal való megosztását sajnos nélkülözöm jelenleg, a magamból való „kiírást” a mai napig művelem. Novelláim, glosszáim már nem a nagyközönségnek szólnak, belsővé, személyessé váltak, csak én, azok az emberek értik igazán, akik közelről ismernek. Mások számára lehet, hogy nem is érdekes. Szabadabbak lettek gondolataim, kifejezésmódom, nincs meg már annyira a másoknak való szigorú

megfelelés, ami alapállapotban jellemző, de ami erős fékeket is építhet. Nem tudom, melyiki jobb, így van, és kész.

Köszönöm az irántam való érdeklődést. Eredményes és jó hangulatú gimis éveket kívánok mindenkinek, tanáraimnak, a diákoknak egyaránt!”

BRADA HEDVIG

A „D” osztályban érettségizett 2000-ben. Szerkesztőnk és nagyszerű diákköltőnk volt. Dalszerű és elégikus verseivel többször találkozhattak a Bolygató olvasói. Írásai megjelentek a Kecskeméti és Alföldi Lapokban, a Tavaszi zsengek antológiában (2002), Magó István-díjas.

„Írok, írok. Halad az idő közben. 21 évesen már Amerikában is nagykorúnak számítanék, sőt: felnőttnek. Pedig én ugyanaz az gyerekész vagyok még most is. Valamivel több tapasztalattal és élménnyel. És azóta hosszabb a hajam. A Szegedi Egyetemen tanulok szociológiát. Viszonylag jól haladok. Az élettől kapom a pofonokat rendesen, annak rendje és módja szerint, de még mindig ugyanannak készülök, mint kisiskolás koromban: jó feleségnek, három gyerekkel egy szép otthonban, saját kocsival. Az iskola vagy a munka mellékes. Végzem szépen, mert kell. Tanulok. Az indexem eddig szín ötös volt... Az ösztöndíjra hajtok. Közben „írok, mit is tehetnék!” Évente egy verset. Ritkán ülök cetlik felett azzal a szándékkal, hogy papírra vessem gondolataimat. Egyébként verseim „fiókversekké” váltak.

A sulis emlékeimben a régi arcokkal, azok hóbortjaival, a hagyományokkal jelenti a Bolyait! Diákközpontú modern lendületes iskolát, sok sikeres évet kívánok mindenkinek!”

Sírok

1.

Arcomon most könnycsepp csorog
Mosódnak a tiszta sorok
E fájó homály kell nekem
Elfátyolozza két szemem
Hogy nem lássam a bánatot
Mely most bús sírásnak adott

2.

Nézz hát szomorú szemembe
Nézz a csorgó könnycseppbe
Mely bánatom tükrözi
Mutatja, hogy emészti
Úzi, tépi lelkeket
Megszaggatja sebemet
Fájdalommal kenetet
Mígnem végül betemet

Parányi gömb, mi lecsöppen
És szilánkokra szétfröccsen
Az elődeitől nedves
Bőrömön, ami hogy könnyes
Már azóta úgy megszokta
Hogy farkasszomjjal felszívja
A bánatot is, hogy újra
Két síró szememnek nyújtsa

Nézd hát, a könnyem mit üzen
 Mondd, belelátsz-e, kedvesem
 Vagy csak mint párás üvegen
 Nézel át rajta üresen
 Arcom csak foltokban látod
 Torzítva a valóságot
 Mi könnyeket csal szemembe
 Minden jót, szépet feledve...

Éjjeli üzenet

Látod, már feljöttek a csillagok
 Még a nagyváros is elhallgatott
 csak ketten beszélünk a sötétben
 Míg te hallgatsz, én mesélek szépen

Tudod, a csend velünk együtt pihen
 És a mező is csak némán figyel
 Amint a tücsök csendben kezdi el
 Zenéjét, ma a Holdnak ciripel

Kitartón, egész éjjel hegedül
 csak a kelő hajnallal csendesül
 Bölcsőként ringat a halk muzsika
 Betakargat a meleg éjszaka

Ezen a könnyű, nyugodt éjjelen
 Keresztül a lágy, puha éteren
 Messzi távolból súgva üzenem
 Hogy álmodj szépeket, kedvesem!

NÉPMESÉK, NÉPDALOK...

Berecz András, a népművészet mestere, Magyar örökség-díjas tartott előadásokban gazdag előadóestet. Kárpátaljai, erdélyi népmeséket hallhattunk tőle saját gyűjtésből, közben egy-egy szép népdallal is megajándékozta a jelenlévőket. A hosszan tartó taps, a biztató mosolyok, a nagy érdeklődés bizonyította, Berecz mostani előadása is terméke talajra hullott.

KÁLMÁN LAJOS NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY

A hírneves népdalkutató-tanár emlékére rendezték meg iskolánkban a róla elnevezett, Kálmán Lajos népdaléneklési versenyt. A bensőséges ünnepségen nemcsak a zene szeretete, hanem a versenyláz is összehozta a megye népdalosait. A zsűri tagjai voltak: Erdei Péter, a Kodály Intézet tanára, Maczkó Ágnes népdalénekes, Magyar örökség-díjas és Csík János népzeneész. A megmérettetés előtt Kálmán Lajos özvegye köszöntötte meleg szavakkal a jelenlévőket, tanulókat, felkészítő tanárokat.

„Nagy örömmel és szeretettel köszöntöm a Kálmán Lajos középiskolás megyei népdaléneklési versenyre jöttéket. Köszöntöm a zsűritagokat, a diákokat, a vendégeket, és külön nagy szeretettel Jámbor Zsolt tanárukat - e szép ügy mozgatóját -, aki szívében viseli Kálmán Lajos emlékét, akit Kálmán Lajos is becsült és szeretett, mint fiatal kollegáját. Szívemből örülök ennek az alkalomnak, hogy a népdaléneklés szeretete ennyi fiatal idehozott; - és hálás szívvel örülök, hogy annak a nevében vagyunk itt, aki egész életével, pedagógiai és népművelő munkájával ezt az ügyet, a magyar népdaléneklés ügyét szolgálta. De én most nem is róla akarok beszélni, hanem röviden arról, milyen nyomokat hagyott ő tanítványaiban.

Ahhoz kétség nem fér, hogy diákjai nagyon szerették. A „legtanár” címet, elismerést neki szavazták meg annak idején. Most kaptam levelet egy régi tanítványától, mert velem leveleznek. Ez a hajdani diáklány - Miskolcon tanítónő, most kismama, első gyermekét várja – írta többek között: „Szoktam a lányomnak énekelni – tudjuk, hogy kislány lesz – ilyenkor újra átélem, kitől és hogyan kaptam a zsoltárok és a népdalok szeretetét, lelki gyökerüket átérzve újra ott vagyok Kecskeméten. A tavalyi szabadszállási alkalomról is meséltem itthon, valóban felemelő volt látni, mennyire élő és folyamatosan gyümölcsöző az a mag, amit Lajos bácsi évekkel-évtizedekkel ezelőtt elvetett. Nagyon szerette őt az Isten; mennyi szívben él és énekel még tovább most is!”

A másik levél ezzel fejeződik be: „Legyen áldott emlékezet!”

Kedves Mindannyian! Gondolhatjátok, mennyire éltetnek engem ezek a levelek, és ezek az alkalmak. Örömben ennyit akartam mondani, és tolmácsolom még férjem szavait, amit mondana: hogy a népdal szeretete és éneklése milyen nagy tét, mert ez magyarságunkat jelenti, és megmaradásunkat.”

A. VARGA IMRE KIÁLLÍTÁSA

Már-már hagyomány az iskolában, hogy az intézményhez kötődő képzőművész tárlatára kerül sor a Bolyai-napokon – kezdte megnyitójában Mészáros Marianna rajztanár. – Vagy itt dolgozó, itt tanuló, vagy családjával a Bolyaihoz kötődő művésznek ad otthont egy hétig a Bolyai galéria.

A. Varga Imre, festő, szobrász, Kecskeméten született 1953. július 4-én. Audidakta. Mestereinek vallja Goór Imrét, Bánszky Pált, Hézső Ferencet. 1987-ben megkapta Kecskemét Város Művészeti Díját, 1988-ban Muraközy János-ösztöndíjas, 1999-ben a Kortárs költészet és grafika Országos Grafikai Biennálé díjazottja, 2000-ben pedig Kecskemét arcai c. országos pályázat egyik díját kapta meg. A Műhely Művészeti Egyesület tagja. Indíttatását a kecskeméti „edvinisták” csoportosulásának (fe Lugossy László, ef Zámbó István, Terebessy László) köszönhette 1968 táján. Vonzódik Giorgio de Chirico és a metafizikusok világához, Kondor Béla művészetéhez, kedveli a szintetikus kubizmus és a berlini dadaisták és a szentendrei iskola képalkotói módszereit. Művein hétköznapi mozzanatok, a pátoszmentes banalitások sajátos, humoros és játékos feldolgozása jelenik meg. Képalkotói módszerére jellemző, hogy vázlatai kollázsok. Plasztikai dekoratív színezésű festményeinek logikus következménye. Egy időben fűrészsel vágott ki figurákat egyes képeiből. Legsajátosabb műfaja, az ún. ládakép önálló kis világok, fura mikrokozmoszok, őszinte, a természeti népekre jellemző, mélyen átélt keveredése az éginek és földinek. (In.: Kortárs magyar művészeti lexikon, III/827.)

Ezt követően Pintér Lajos József Attila-díjas költő ajánlotta a megjelentek figyelmébe a festőművész képeit, kiemelve a szerkezet hangsúlyait, a színek meghatározó szerepét. Szavai után Somodi Ágnes, 10. D osztályos tanuló mondta el Pintér Lajos Episztola A. Varga

Imréhez c. versét, amelynek ősbemutatója volt a Bolyaiban, sőt, az országban a Bolygatóban jelenik meg először.

LÁZÁR ERVIN MESEJÁTÉK A SZÍNJÁTSZÓK ELŐADÁSÁBAN

A Bolyai-napok zárásaként mutatták be a színjátszók Lázár Ervin mesejátékát, a *Történetek a Négyszögletű kerek Erdőből* címmel. A Búti Csaba által betanított előadásban részt vettek: Karaf Renáta (mesélő), Villám Virginia (Mikkamakka), Hornyák Henrietta (Vacs kamati), Gulyás Gergő (Bruckner Szigfrid), Marssó Rita (Ló Szerafin), Szeitz Balázs (Aromo), Virág Zsófia (Fenyőfa), Halasi Zoltán (Szörnyeteg Lajos), Borsos Zoltán (Dömdödöm), Csernik Nikolett (Maminti), Plattner Viktor (Zordonbordon).

A mesejáték után közös karácsonyi dalok éneklésével fejeződtek be a 2003-as Bolyai-napok rendezvényei.

BOLYAI-NAPOK

(Kecskeméti Lapok 2003. december 11.)

December 13-tól 18-áig rendezik meg a Bolyai János Gimnáziumban a már hagyományos intézményi napokat. A tradíciók mellett a szervezők mindig igyekeznek új programokkal is kedveskedni a több mint félszáz diáknak, szüleiknek, a pedagógusoknak. A rendezvénysorozat előtt kérdeztük meg dr. Főzőné Timár Évát, a gimnázium igazgatónőjét, hogyan is készülnek e jelentős eseményre.

– Szép hagyomány iskolánkban, december közepén tartjuk a Bolyai-napokat. Ekkor emlékezünk meg az 1802-ben született világhírű matematikus-névadónkról, életművéről, amely aztán mindig apropóul is szolgál a gazdag, tudást szolgáló, ismereteket gazdagító, tartalmas szórakozást segítő programoknak. Az idén is végzős diákjaink szalagavatójával kezdődnek a rendezvények, ahol több száz szülővel tudunk majd találkozni, akik az iskolától való búcsúzás nyitóeseményekor a 12.-esek műsorát, nyitótáncát tekintik meg az iskola aulájában, majd ún. szülő–tanár –diák találkozókra kerül sor az osztálytermekben. December 15-én Pintér Lajos költő nyitja meg A. Varga Imre grafikáiból összeállított kiállítást, majd a tanulók a tanórákon ismerkedhetnek meg Görögország művészettörténeti értékeivel, a Kiskunsági Nemzeti Park élővilágával, a legújabb kémiai lehetőségekkel, de szó lesz a továbbtanulásról, az osztályközösséggé szerveződésről, sőt egy-két osztály kommunikációs tréningen vesz majd részt. Berecz András népdalestje vagy Soponyai Rita kézműves foglalkozása a művészet iránt érdeklődőknek szól elsősorban. Az irodalom szerelmesei Weöres Sándor születésének 90. évfordulója alkalmából rendezett versmondó versenyen vehetnek részt, vagy „A fele sem igaz!” irodalmi-műveltségi vetélkedőn, vagy Találkozások Szindbáddal a novellákban és a filmen c. előadást hallgathatják meg. December 17-én kerül sor a városi német nyelvi versenyre és a Kálmán Lajos Megyei Népdaléneklési verseny döntőjére. Az angolt tanuló diákok pedig vidám X-mas partyt szerveznek, ahol előadásokon, beszélgetéseken, vetélkedőn ismerik meg a karácsony megünneplését Angliában és Amerikában. A diákszínjátszók pedig az intézményi napok zárásaként mutatják be Lázár Ervin *Történetek a Négyszögletű Kerek Erdőből* című mesejátékát.

– **A Bolyai-napok hagyományaihoz a Kosárlabdakupa is hozzátartozik már évek óta...**

– Az idén rendezzük meg a 14. alkalommal a leány és fiú országos tornát Öröm számunkra, hogy ez a rendezvény az utánpótlás nevelést, a diákolimpiai küzdelmekre való felkészülést egyaránt szolgálja. A leányok versenyében a házigazdákon kívül a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium, a nagykőrösi Arany János Gimnázium, a budapesti Városmajori Gimnázium és a

Bányai Júlia Gimnázium együtteseivel vesznek részt. A fiúk mezőnyében a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium, a nagykőrösi Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakközépiskola és a Bányai Júlia Gimnázium található. Reméljük, hogy a sportoló fiatalok az előző évekhez hasonlóan sportélményekben gazdagon térnek vissza iskolájukba, egyesületeikbe. Természetesen nagyon bízunk a bolyaisok sikeres szereplésében, győzelmében.

BOLYAIRA EMLÉKEZTEK

(Kecskeméti Lapok, 2003. december 18.)

A kecskeméti Bolyai János Gimnáziumban hosszú évek óta hagyomány, hogy december 15-én nyitják meg az intézményi napokat. Az időpontválasztás nem véletlen, hiszen – 201 évvel ezelőtt – ezen a napon született az iskola matematikus névadója. A napokban zajlott Bolyai-napok megnyitó ünnepségén is tisztelegtek annak a sokszínű egyéniségnek az emléke előtt, aki a zeneművészetben és az irodalomban is jártas volt. Az emlékezés virágait dr. Főzőné Timár Éva igazgatónő és Bernáth Eszter a diákönkormányzat elnöke helyezte el az aulában álló Bolyai János szobornál. Az ünnepség keretében adták át több tanulmányi, illetve kulturális pályázat és verseny díjait, valamint a legjobb diákköltőnek, írónak járó Magó István-díjat, melyet ezúttal a 11. évfolyamos Lőrincz Beatrix érdemelt ki. A négynapos rendezvénysorozatot számos kulturális, szórakoztató és sportprogram színesítette. Felvételünk a megnyitó ünnepség egyik pillanatát örökíti meg.

DIÁKPUBLIKA '2003

BOLYAIS A LEGJOBB DIÁKÚJSÁGÍRÓ

(Petőfi Népe 2003. december 3.)

„Ördögh Attila bizonyult a legjobbnak a Petőfi Népe és a Tízperc középiskolás lap diákújságíró versenyén.

Másodszorra rendezték meg a diákújságíró vetélkedést, amely az idén a Diákpunkta 2003 címet viselte. A középiskolások körében szervezett versenyt december második hetében rendezték meg a kecskeméti Ifjúsági Otthonban. A megmérettetésen egy témában szabadon választott cikket, valamint egy, a pirotechnikák legalizálásáról szóló glosszát kellett írniuk az ifjú újságíróknak. Idén Ördögh Attila, a Bolyai János Gimnázium tanulója bizonyult a legeredményesebbnek, a zsűri az ő írásait tartotta a legjobbnak. A Kecskeméten épülő Malomcenterről, valamint a pirotechnikai eszközök legalizálásáról írt glosszát. A nyeresége az elismerésen kívül egy mobiltelefon, amelyet a Petőfi Népe főszerkesztőjétől, Hámori Zoltántól vett át januárban.”

Az újságíró-győztes írásaival decemberi számunkban már találkozhatott az olvasó, akkor Petőfi „átköltéseit” adta közre. Most két novellájával köszöntjük a szerzőt.

ÖRDÖGH ATTILA

AZ ÜGY

Este volt. Háromnegyed tizenegy. Beállította az ébresztőórát. Eloltotta a lámpát. A fal felé fordult. Már majdnem elaludt, de eszébe jutott, hogy másnap nem kell dolgozni mennie. Újra felgyújtotta a lámpát, majd kikapcsolta az ébresztőóráját, eloltotta a lámpát, és elaludt, mintha ez a kis intermezzo meg sem történt volna. Sokáig aludt másnap reggel. Nem sokkal kilenc

óra után csengettek. Felébredt. Kinézett az ablakon, hogy vajon ki keresheti. A postás volt az. Felvette házikabátját és cipőjét. Megkereste a kulcsát. Kinyitotta az ajtót. Kiment. Becsukta az ajtót. Kinyitotta a kaput. A kulcsot a zárban hagyta. Köszönt a postásnak, ki elmondta, hogy ajánlott küldeményt hozott. A kézbesítő átnyújtotta a levelet, valamint egy tollat. Aláírta. Visszaadta a tollat. Elköszöntek. Bezárta a kaput. Zsebébe rakta a kulcsot. Felment a lépcsőn. Kinyitotta az ajtót. Bement. Levette cipőjét, kabátját. A kulcs hirtelen kiesett a zsebből. Lehajolt. Felvette. Az asztalra tette. Bement a szobába. Leült egy székre. Megnézte, kitől kapta a levelet. Örült, már régóta számított rá. Kinyitotta. Az idézés volt benne. Tizenharmadikán tíz órára szólt. Tudomásul vette. Berakta fiókjába. Nyugtázta, hogy addig még van nyolc napja. Tovább folytatta mindennapi, unalmas tevékenységét, mígnem eljött a nap. Szabadnapot vett ki tizenharmadikára. Korán kelt. Hatkor. Megmosakodott. Felöltözött. Taxit hívott. Idegességében nem tudott vezetni. A taxi megérkezett. Bezárta a lakást, majd a kaput is. Beszállt. Megmondta a címet. A Városi Bíróságra ment. Fél óra alatt odaértek. Fizetett. Kiszállt. Felment a lépcsőn. Megkereste a megfelelő szobát, melyre kivolt írva: Kiss Zoltán vizsgálóbíró. Kopogtatott. Azt mondták, várjon. Leült az egyik kopott, barna székre. Az idő lassan telt. Arra gondolt, mennyi minden lejátszódott már e falakon belül, s milyen sokan ültek már ezen a széken, ha az ilyen kopottá vált. Tíz óra volt. Még mindig nem szólították. Ideges volt, nem tudott már nyugodtan ülni. Felállt. Oda-vissza sétált a terem előtt. Tíz perc elteltével szólították. Helyet foglalt. Vele szemben ült a bíró. Alacsony, szemüveges, kopaszodó ember volt. Felvették adatait. A bíró hangosan, igen artikulálva beszélt. Kérdéseket tett fel. Válaszolt. Feszült volt a légkör. A bíró egyre türelmetlenebb lett a semmitmondó válaszok miatt. Hangosabban beszélt. Ezen okból, valamint a túltengő nyáltermeléséből kifolyólag, rövid időn belül jelentősebb nyálréteg keletkezett az íróasztalán. Elővette zsebkendőjét. Megtörölte száját. Ekkorra szegény tanú már teljesen összeroskadt. Nem tudta, miért nem hisznek neki. Végül távozatott. Továbbra sem nyugodhatott meg, mivel nem sikerült tisztázni semmi. Gyalog ment haza. A kapu előtt elővette kulcsait. Kinyitotta a kaput. Bement. Bezárta a kaput. Felment a lépcsőn. Kinyitotta az ajtót. Belépett. A kulcsokat az asztalra tette. Levette kabátját, cipőjét. Lefeküdt az ágyra. Aludni akart. Nem tudott. Elmélkedett. Rájött, reménytelen. Feladta.

AGGLEGENY

Ez a nap is úgy kezdődött B. Mátyás számára, mint a többi. Reggel szokás szerint 5 óra 32 perckor és 54 másodperckor csörgött a vekkerje, de ő erre nem ébredt fel. 10 perc elteltével – intelligens, japán márkájú (de azért made in China feliratú) óráról lévén szó – az óra újra eszeveszett csörgésbe kezdett. Ekkor lassan, előhúzta bal kezét a takaró alól, majd egy hirtelennek egyáltalán nem nevezhető mozdulattal lenyomta az órát. Ezután előhúzta jobb kezét is a takaró alól, kinyitotta először bal, utána jobb szemét; nagyot ásított, s jobb kezével a jobb, bal kezével a bal szeméből törölte ki a csipát. Ismét nagyot ásított, felkelt az ágyból, és belebújt az előző este odakészített, barna, nyuszit formázó mamuszába. Megdörzsölte szemét, szétnézett, és felvette a köpenyét, nehogy megfázzék. Kiment a fürdőszobába, belenézett a tükörbe, s megállapította, hogy irtózatosan rosszul néz ki. Ennek hatására jobb kezével kinyitotta a csapot, de később rájött, hogy a hideg víz csapja a baloldalon van, ezért jobb kezével elzárta a csapot, s bal kezével kinyitotta a másikat. Lassan, álmosan, elnyújtott mozdulatokkal megmosta arcát. Ezután újra elzárta a csapot a bal kezével – emlékezvén előző kisebb malórijére. Újra tükörbe nézett, s megállapította, hogy még mindig iszonyatosan rosszul néz kis, de ekkor rájött, hogy ez génhiba, s már semmi sem segíthet rajta. Kiment a fürdőszobából, egyik lábát a másik után rakva, az előszobán keresztül bement a konyhába, megnézte, hogy a hűtőszekrény melyik oldalra nyílik, s mikor megállapította, hogy jobbra, a

jobb kezével kinyitotta az ajtaját. Megnézte a tartalmát. Nem volt éppen jónak nevezhető illat benne, arra gondolt, talán egyszer már le kellene olvasztani, de az is eszébe jutott ekkor, hogy így május elején a karácsonyfát is ki kellene dobni. Mivel megijedt a ráváró feladatok nehézségeitől arra a döntésre jutott, hogy a karácsonyfa és a romlott sajt is marad. Ezután elővette a még ehetőnek látszó, „köszönjük, hogy magyar terméket vásárolt” feliratú vajat, a szalámit, melyen szintén ugyanez a mondat állt. A kenyértartóban szerencséjére talált egy egész fél kiló kenyeret, s vágott egy szeletet. Mivel jobb kezes volt, jobb kezébe kést vett, megkente a kenyeret, és mint a ki hirtelen, nyereségvágyból elkövetett gyilkosságot akar végrehajtani, felszeletelte a szalámit. A szalámi nem volt túlságosan jónak nevezhető, de mivel nem volt más otthon; és különben is ez van, ezt kell szeretni; megette. Ezután bal kezébe egy poharat vett, odament a csaphoz, de észrevette, hogy a hideg vizes csap a baloldalon van, jobb kezébe átvette a poharat, s bal kezével kinyitotta a csapot, 2 dl vizet engedett a pohárba, elzárta a csapot, és ivott. Csak vizet tudott inni, mivel vízen kívül, a hűtő tragikus állapota miatt, nem tudott volna más típusú folyadékot bevinni szervezetébe. Letette az asztal sarkára a poharat, és bement a szobába. Lerakta köpenyét, majd pizsamáját, ezután felvette az előző este kikészített ruháját. Mikor elkészült, csodálatosan festett a kék – még a megboldogult, kőműves korszakból visszamaradt, egyetlen tiszta – nadrágjában, és piros alapon fekete négyzetekkel (NEM kockás !!!) tarkított, a Magyar Ruhaiipari Vállalat által készített ingjében. Felvette japán típusú, made in Taiwan gyártmányú, karóráját. Elindult a munkahelyére, útközben azon gondolkodott, milyen izgalmakat fog tartogatni a holnap reggel.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

2004. január 22-én emlékeztünk meg az iskola aulájában a Magyar Kultúra Napjára, Kölcsey Ferenc Himnuszának születésnapjára. A Himnusz közös eléneklése után dr. Kovács István a Himnusz születéséről, üzenetéről tartott előadást.

„Először ünnepeljük intézményesen a Magyar kultúra napját. Csendes dátum ez a sok szokványos kötelesség-rendezvény mellett – kezdte beszédét, majd kiemelte: – Kölcseyre s az ő Himnuszának születésére emlékezünk ezen a napon, amely aztán apropóul szolgál sokunknak arra, hogy kultúránkról értékmérően szóljunk. Arról a kultúráról, amely előttünk napról napra és bizony velünk együtt porlad, posványosodik, értéktelenedik. Pedig milyen szükség is lenne nemzeti értékeinkre, kulturális imázsunkra, azok megtartására akkor, amikor egy nagyobb kultúrába, Európába tartozunk mindinkább. Fontos lesz annak erősítése is – elsősorban a kultúra teheti meg ezt elsősorban, hogy megtartsuk nemzeti jellegünket a nagy egységben is.” Beszédét e gondolatokkal zárta: – *Január 22-e akkor lesz a Magyar kultúra igazi ünnepe, amikor nemcsak szépeket mondunk az országról, hanem igazat is, amikor nemcsak beszélünk az irodalomról, hanem azt olvassuk is, amikor az értéket kérjük számon mindennapjainkban is, iskolában, odahaza, művészetekben. Akkor lesz bensőséges ünnep január 22-e, amikor elgondolkodunk azon, hogy tudunk-e és merünk-e számot vetni múltunkkal; tudunk-e és merünk-e szembenézni a jelennel; és a múlt történelmi rágógumijai helyett tudunk-e hinni a jövőben, és elindulni azon.*

Kölcsey azt írta: „Megbűnhődte már a nép / A múltat s jövőndőt!”

Isten megbocsátotta a múltat és a jövőt. De mi meg tudjuk-e bocsátani egymásnak a jelent? A múlt már a mienk! És a jövő?

Jó lenne hinni, hogy a 19. századi szabadelvű magyar, a költő Kölcsey Ferenc nem fog bennünk csalódni! Bennünk – utódokban!”

Majd Dajka Orsolya Kisfalusy Bálint Van Himnuszom c. verset mondta el.

MÉSZÁROS MARIANNA-INTERJÚ

A KREATIVITÁS ÉS KORLÁTAI

(Kecskeméti Lapok 2004. január 22.)

Az interjú készítője (S. S.) kíváncsi volt arra, hogy kecskeméti művésztanároknak mi a véleménye a kreativitásról. Milyennek látják a mai középiskolások látásmódját, kreativitását. Azokét a rendszerváltás utáni években eszmélt ifjakét, akiket szinte naponta új és még újabb – nem minden esetben pozitív – kulturális, vizuális hatások érnek.

SZEMLÉLETVÁLTÁSRA VAN SZÜKSÉG

– Pedagógiai munkámat illetően abban a speciális helyzetben vagyok, hogy kevesebbet foglalkozom az alkotás tanításával, és többet a művészet befogadtatásával. E tekintetben a fiatalok jelentős része még mindig borzasztóan konzervatív. Tele vannak előítéletekkel, és mire ide, a kilencedik osztályba kerülnek, addig a művészetről, a művészekről meglehetősen negatív kép alakul ki bennük. Ennek oka például a művészek ma is meglévő negatív társadalmi megítélése, de szerepet játszik benne az elmúlt 40-50 év is. Az az időszak, amikor az előző rendszer a XX. századi, a nonfiguratív művészetet nem tolerálta. Kizárólag a figurális, gondolkodást nem igénylő ábrázolásokat tudták elfogadni. Már az óvodás gyermektől megkérdezték, amikor első bizonytalan vonalait papírra vetette, hogy mi van a képen. Az ily módon rögzült szemléletet nagyon nehéz megváltoztatni a fiatalokban. Nehéz feloldani a gátlátaikat, átértékelteni velük a rögzült szemléletet. Az előítéletek ledöntésében a média sem segít, de elrettentő példaként említhetem azt is, amit a napokban egy angol nyelvkönyvben láttam.

A könyvben lévő ábrán egy nonfiguratív képet néz valaki, aki arra a kérdésre, hogy tetszik-e neki a mű, így válaszol: - Nem tetszik, ez szörnyű. – Következetes munkával természetesen lehet valamit javítani a helyzeten, de ehhez szükség van a diák nyitottságára és a tanárkollégák, a történelem, a magyar, az ének szakos kollégák, az osztályfőnökök segítségével is. És szükség lenne időre, amit viszont a lecsökkent óraszám nem tesz lehetővé. A tanítás után a fiatalok ezerféle dologgal foglalkoznak, nyelvet tanulnak, különórákra járnak. Arra nehéz rávenni őket, hogy leüljenek rajzolni. A mai középiskolások ízlése nem jobb és nem rosszabb, mint a régieké. Ami meghatározó, az az aktuális irányok hatása. Most például egy harsány színhasználatú irány uralkodik, amely persze bármelyik pillanatban elmúlhat. Örölnék neki, ha egyszer a művészetekben való jártasság válna divattá. Sajnos azonban az óraszám is mutatja a rajz és vizuális kultúra megbecsülését, és ez beleivódik a gyerekekbe is. Mint ahogy beleivódott a többség tudatába a sablonmegoldásokban való gondolkodás is. Ha például három témából adok lehetőséget választásra, sokan egyszerűen nem tudnak mit kezdeni a hirtelen jött szabadsággal. És ez nem is változik meg mindaddig, amíg szó szerint kérdeznak vissza tananyagot a gyerekektől. Amíg a kreatív gyerekek falakba ütköznek, és a „siker” érdekében kénytelenek átlagos megoldásokat produkálni, a helyzet nem lesz jobb. Alapvetően kellene pedagógiai szemléletünket változtatni.”